

ՄԷՋՄՈՒԱԷԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA - I - AHBAR
Grand'Rue de Péra 65

Համբարսախիի սեճա կանի ՉԱՐՇԵՆՊԻՀ ՎԵ ԶՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ
կիւնդերի նեշր օրումուր:

مجموعه اخبار
بك اوغلي تقسيم جادى نومرو 70

Ղազէթանա միւթէալիզ խոսուսաթ էլին ՅՈՒՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա. — Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրտէ Ն. 63

ԿԱՐԵՒՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԱՍԳՂԻՈՅ ՄԷԶ

Բողոքական Անգղիոյ նշանաւոր և գիտուն եկեղեցականներէն Գէորջ Կորբէտը հրատարակութիւն մ'ըւրած է վերջերս Ամենասուրբ Հաղորդութեան վրայ: Գործին տիտղոսն է. «Յիսուսի Մարմինը. Գիտութիւն մը Սուրբ Հաղորդութեան Հաստատութեան և Վարդապետութեան վերայ»:

Հեղինակին գլխաւոր գիտաւորութիւնը լինել կը թուի հայտնեցընել — որչափ որ կարելի է — շատ մը հակառակ կարծիքներ և օժանդակել խաղաղութիւն սփռելու իւր կըրօնակիցներու և հայրենակիցներու մօտաց մէջ: Վասն զի — ինչպէս ծանօթ է բազմաց — բարի և խորիմաստ Անգղիացիք՝ Բրիտանեան թեմական հաստատութիւնէն քսան դար վերջը՝ դեռ չեն գիտեր թէ Բրիտանոս ճամբատապէս ներկայ է թէ ո՛չ Հաղորդութեան մէջ, թէ յետ Սրբազործութեան սեղանին վրայ օրհնեցողաց Աւարիւնն է որ կը բազմի թէ հացի և գինւոյ անշուք տեսակներ: Եւ առայս վէճերն անպակաս են ոչ միայն կղերական շրջանակներու մէջ, այլ և ամենէն բարձր պետական ժողովոց մէջ:

Մեծայարգ հեղինակը մի կողմանէ չընդունիր Կաթողիկէ դաւանութիւնն և միւս կողմանէ Աւետարանի և Ս. Հարց վկայութեանց առջեւ կարծես կը վարանի սակաւ ինչ, և խոստովանելով հանդերձ թէ «Տեառն մերոյ դիտաւորութիւնն էր հաղորդել իւր Եկեղեցւոյ, իւր մարդկային կեանքն» (էջ 34), կը բողոքէ իրական ներկայութեան դէմ և լոկ բարոյական ներկայութիւն մը կ'ընդունի սոյն խորհրդեան մէջ. «Նախ Բըրիտանոսի մարմնոյ և արեան պարգեն հոգեւոր պարգեւ մ'է հոգեւոր համար: Հաւատքն է միայն գործին որ կրնայ ընդունիլ զայն, և ո՛չ բարան մարմնոյ: Primarily the gift of Christ's body and blood is a spiritual gift for the spirit. Faith alone is the instrument which can receive it, and not the mouth of the body.» (p. 64).

Այս խօսքերուն բոլոր հակադիտականք կը ծափահարեն Անգղիոյ մէջ, վասն զի Գէորջ Կորբէտը-Եկեղեցւոյ (High Church) ամենէն ազնիւ գեցիկ և ամենէն փայլուն պաշտօնեայնէն է, և իւր ճայնն կրնայ հեղինակութիւն մը համարուիլ: Բայց

ուր որ չեն ծափահարեր հակադիտականք, այլ մանաւանդ կը փրփրին և ակռայ կը կրճտեն մեծանուն մատենագիրն դէմ, հոն է որ բազմահմուտ եկեղեցականը նշանակելի կաթեւորութիւն մը կ'ընծայէ Աւետարանութեան ու իւր կարծիքը պայտապանելու և իւր կրօնակցաց մէջ համաձայնութիւն գոյացնելու համար կը դիմէ Կաթողիկէ Ս. Հարց, Ոսկեբերաններու, Կիրեղներու, Գրիգոր Նիսացիներու, ո՛րպիսի գայթակղութիւն բողոքականի խիղճներու: Ինչ, կը միմիջն սոքա իրենց մէջ, թողուլ Աստուածաշունչ և Աւետարան, Պօղոս Առաքեալ և Յովհաննէս Աւետարանիչ, և երթալ թափառել հին դարերու մէջ, և անտի մոռցուած աշուններ յերեւան հանել կրօնական երկրաշարժութեամբ, և այս կերպով համոզել շատ Անկիլքան հաւատացեալները... Բայց աններելի է այս, և այլն:

Անգղիական օրաթերթ մը որ անշուշտ գրած կը համարի ինքզինքն ամեն նախապաշարունակ՝ չկրնար իւր բարկութիւնը զսպել և կարգ մը գովեստներէ վերջ ապագէս կը քննադատէ համբաւաւոր հեղինակը. «Հոս է սակայն որ կ'երեւին իւր գրքին իրական տկարութիւնն ու անկատարութիւնը: Անգղիական Եկեղեցին վերկայութեան կը կոչէ ամենէն առաջ Ս. Գրքն, և իւր երկասիրութիւնը կոչում մ'է գլխաւորաբար նախկին դարուց վարդապետութեան, և Ս. Գրք վկայութիւնը կը վերապահէ սակաւ էջերու դէպ ի վերջը: It is here, however, that the real weakness and incompleteness of his book is an appeal to primitive teaching in the first instance, and reserves the test of Scripture for a few pages towards the end.» (1)

Աւետարանին ընծայեալ այս մեծարժէքն և Ս. Հայրերը վկայութեան կոչելու այս տրամադրութիւնն զգալի յառաջդիմութիւն մը կը ցուցնեն դէպ ի Կաթողիկէութիւն: Իրօք չափազանց միամիտ լինելու է մարդկարծելու համար թէ այդպիսի գիտուն և խոհուն անձ մը մոռացութեամբ կամ անուշադրութեամբ է որ Ս. Գրքէն առաջ կոչում կ'ընէ առաջին դարուց Աւետարանութեան թերեւս Մէլլի խմբագիրները չեն գիտեր, բայց Գէորջ Կորբէտը լաւ գիտէ թէ Աւետարանի քարոզութեան առաջին օրէն ի վեր Բրիտանոսը:

(1) The Mail, April 8, 1901.

տոնէութեան մէջ չէ եղած մոլորում: Թիւն մը և աղանդ մը որ ինքզինքն Ս. Գրքով հաստատելու յաւակնութիւնն ունեցած չլինի, և թէ ամեն վարդապետութիւն որ չլինուր Աւետարանութեան և զուրկ է Ս. Հարց համաձայն հաւանութեանն՝ մոլորական է միշտ և ի յառաջագունէ (a priori) դատապարտեալ:

Իմ խոնարհ կարծիքս այն է թէ յիշեալ հրատարակութիւնն՝ հակառակ իւր վրիպանաց և հակառակ հակակաթողիկէ թերթերու գոչակութեանց պիտի կրնայ բարիք ընել թեր ու դէմ հրատարակութեանց առիթ տալով և այսպէս լուսաւորելով շատ մը վարանոտ և տարակուսող հոգիներ:

Յուսանք և մաղթե՛ք որ Գէորջ Կորբէտն անձնաւորութիւնք՝ Աւետարան անթափելի կարեւորութիւնն ըմբռնել վերջ, հասկնան նաև անշուքական արժէքն կենդանի և խոսող հեղինակութեան որ կը կոչուի ուսուցանող Եկեղեցի:

Ն. Յ. Վ. Փ.

ՎՐԻՊԱԿ 3825 ԹԻԻԷՆ Ա. ՍԻԻՆԱԿ. — (Սխալ) Երբ գործ մը որոյ շարժառիթն անծանօթ է մեզ եւ որ կրնայ... (Ուղիղ) Երբ գործ մը որոյ շարժառիթն անծանօթ է մեզ, կրնայ...

ԱՎՍԹՐԻԱ ԷՐՄԷՆԻ-ԳԱԹՕԼԻԲԼԻԻ

Կէչէն կիւն Լէմպէրկտէն ալընան պիւր թէկէկաֆտա, մահչլի էրմէնի-գաթօլիք սերբիսգօթօսու Իսահակ Նիկօլա Իսահակօլիին վէֆաթ իթ-տիկի պիւտիւրիմի իտի:

Լէմպէրկտէ պիւր Էրմէնի-գաթօլիք սերբիսգօթօսուն նաալ օլուպտա պոլունմասը չօղլարն թապիի մերագընը թահրիք իթմիշ օլմալը տըր: Մալիմ օլմաք կէրէք տիւր քի, Լէմպէրկ՝ Ավսթրիանըն Կալիցիա գըթաթընը մագարըր օլուպ, պիւր խայլի աալըր էվլէլ հիճրէթլէ Լէհիսթա-նա վէ Պուգօլինէ կէլմիշ օլան քէ-սիւր իւլ նուֆուս միլլէթտաշարըմը-զըն մէրքէղի իտարէի ըուհանիսի տիւր, վէ միւրէլէֆ քիլիսէլէրիլէ պոլունմագտա տըր: Մէքըրիւր էրմէնի-գաթօլիքլէր, սողլունտան տողլուեա Վաթիգանըն թահթը իտա-րէսիտէ օլմալարըլա պէրապէր, քէնտի իսան վէ արարողութիւնլա-ընըր չիմտիէն գատար օլտուգճա մուհաֆազա իթմիշլէր տիւր: Հաթթա միւթէվէֆա սերբիսգօթօս՝ պիւր գաչ սէնէ էվլէլ Բոմանըր զիեարէթիտէ, Բաբա հաքէթլէրի, քէնտիսիտէ,

Շարգտա մուգիմ միլլէթտաշարընըն այլին վէ աաթթը միլլէթլէրիլէ թէ-մաթիլլէ մուհաֆազա իթմէլէրիլէ քիտէն թալսիէ իլլէմիշլէր տիւր: Բիվաեթէ կէօրէ 20-30,000 նուֆուսա պալիլ օլան իլպու Գաթօլիք միլլէթտաշարըմը իլլիտէ պիւրէք վէ միւթէպէր զաթլար, տէվլէթ մէ-մուրլարը վէ միլլէսն սահիպի զէնկիւնէլէր պոլունմագտա տըր: Շու գատար քի, պունլար, քէնտիլէրիլէ մէքէպտաշ օլան էնէպիլէր իլլիտէ գալըր օլմալարը, վէ իլպիվաճ կիւպի մատտէլէրտէ միլլէթթ արամա-տըրլարը ճիհէթլէ, կիւտէն կիւնէ զայլ օլաճագլարը միւթէթմիլ տիւր: Թէեւսիլ օլունուր քի, պու թէհիլ-քէնիլ էօնիւնիւ ալմաք իլլի, չիմ-տիլէ գատար նէ՝ Կ-Բաթրիգիտանէ, վէ նէ՝ Վիէննա Միլլիթարիլ թա-րիգաթը, վագըթ վագըթ ալլըրա հոլլիլէր կէօնտէրէք, վէ վէսայիլ-թի սաիլէ իթթիլալ իտէրէք, Ավսթրիա Էրմէնի-գաթօլիքլէրիլէ քէս-մի եաթոտ զայլըր քէսմի մուսապէրէ իտիլէմէմիշ տիւր:

Վէֆաթընը եալտըրըմըք Արհ. Իսահակ Նիկօլա Իսահակօլիլէ Արք. պիւսկպոս, 70 եալընը միւթէճալիլէք քեամիլ, միւթէթլէք վէ ալիմ պիւր ըուհանի օլուպ, Ավսթրիա տէվլէթի-նիլ վէ մէմուրիլիլ մահչլիլէ իլլէ էհալիլին թէվէճիլ վէ ըաղպէթի-նի գաղանմը իտի:

Միւշարիլէյհին խաթթալանմասը սէպէպլէրի հաքընտա իլլիտիլէր իթ-վաեաթա նէղարէն, Լէմպէրկտէ, էրմէնի-գաթօլիք հէյեթթի ըուհանի-եէսիլին նէղարէթի ալթընտա օլուպ, հէյեթթի ըուհանիլէնիլ թէպիլիշ վէ իտարէսիլէ մախսուս պոլունման միւթէպէր պիւր պանգանըն միւտիլի օլան պիւր էրմէնի-գաթօլիք րահիպի, պիւր վագըթտան պէրու իթթիֆատէ մագսէտիլլէ, պիւր թագըմ թէշէպ-պիւսաթա կիլիմիշ իսէ տէ, պու թէշէպպիւսաթընտա մուվաֆաք օլաճալտըրընտան, պանգա՝ պիւրէիլէք պիւր զարարա ուղղամը, վէ իթի-պարընա խալէլ կէլմիշ օլտուղընտան, Իսահակ սերբիսգօթօս պու վագըրա-տան տօլաեը զաեթթլէ միւթէսիլի օլարագ, քէնտիլիլէ նիւղուլ իսա-պէթ իթմիշ, վէ նիհաեթթ սիլիլ տէ տօլիլն օլտուղընտան, քէնչէն էնէլ-տէն պաշ գուրթարամալը տըր:

Միւշարիլէյհին վէֆաթընտան տօլաեը Ավսթրիա-Մաճար իմէրաթօ-ըր Յրանսուս-Ժօղէֆ՝ Լէմպէրկ էրմէնի-գաթօլիք քէհապիլիլէ պաթէլէկաթ պէեանը թաագիլէթ իլլէմիշ, վէ պաշ վէքի Մ. Բեօրպէր

Բարիս.— Ամերիգա՝ Բանամա չիրքե
թինին Կուգուզընը սաթըն ալմադ իչին՝ 20

